

מסורת הש"ס

(א) נפי' משרה רגלה. ערוך, (ג) נכחות קרא, (ג) נזיל לו ויכא' ביקונו ובעיניו, (ד) נדא' רבה פיו, (ה) נאני, (ו) נזיל שדרה, (ז) נכל זה הדיבור אינו מפרשי' ושייך למחשבות וכו' נע"ן, (ח) נזיל תפוחים הארץ מ"א עללא דלעלא (ויקרא כג, ט) משום שלא כ"ה הגרסא בעי"ן, (י) נזיל נטר,

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה היינו דמתיב כי בי הרבי דבבאנטיס העובות ירל: (ב) תוס' ד"ה הא יראונו וכו' ועוד יש להחל. כי כלומר דהשאל לא קאמר הכא לא יראונו מוחלין מהלא גמורה לא כשתמחתי ועדין לא שז בכל לנו מולין ויטו דקאמר תשובה מולה ואל דקאמר בשעשוע דף י"ב דעובד ותמחתי לא זו משע עד שמוחלין לו ותמחתי [מחילה גמורה] היינו דוק במחשבות שעה והוא ברייחא דלמר על עשה ולית תשובה מפרת מיירי בשז בכל לנו ע"י סורין שעשה גמור לא יתכפר לו לגמרי והשאר חסר: (א) ד"ה כי ממחילה וכו' ליתו אין ממציאין לו וכו' כמו תליה וכו' וכו' כפי שיפעה עלמו ממציאין לו מעות הס"ד:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הא יראונו וכו' דהוה ליה ל"ה. עיין תשובת פנים מחירות מ"א סומן כ"ו וכפסד מוס חיים להפסיד תשובה האחרונה:

הנהגות מהר"ב

רנשבורג

[א] תוס' ד"ה הא יראונו כי ופליגא דר' ישמעאל כי ע"י כסוף ספר מוס חסדא פס"ח דף מ"ד ע"כ ד"ה נתקשו וכו' וד"ה אמר וכו':

רבינו חננאל

יש נספה בלא משפט מעשה דמרים מגדלא נשיא ומרים [מגדלא] דרדקי דאתחלף ליה דלשליח ואיית מרים מגדלא שער נשיא ויש מי שאומר כענין חלום דהא דברים הללו. ולא עוד אלא רב ביבי בן אביי היה מתעסק בראיית השדים לפיכך יש לומר כדרך הזה ראה ואין סומכין עליו ופתרון יש נספה בלא גוגי כגון אדם שהרג חבירו. והסתייג בו אתה מעלה בדתך כיון שאתה בא בדברך הללו בעקפיך אתה מרמה להסית ואיך יכול להסית אלא (ברבוי מוד) מיך שהשטן של איוב אדם היה. הן בקדושי לא יאמן כלומר אינו מאמין להם לחיות הרבה שמו בוקנטם יטו מן הדרך הטובה ונקישי' לי דהא אמרינן כימא כיון שאדם עבר שלשים ורשה שנה ולא חטא שוב אינו חוטא! והואו תלמיד דהוה בשיבבותיה דר' יוחנן אמר כתיב וקבית אתכם למשפט עבד שרבו מקרבו לדין וממחר להעידו כלום יש בו תקנה. אריכ"ז אינו לנו

וקא מחריא טגורא. מכבדת את התנור: אוסיפסיה אגבה דכרעה. הושיבמו על גב רגלה ונכות והורע מולה: דרעינא לכו אנא. איני מוסרן לשומר הממס ששמו דומה אלא מתגלגלין עמי ושטין צעולם עד שיתמלאו שנותיו והוא קרוי דור: דמעזיר צמילא. מעזיר על

מדומיו: דמטו. נתשלו: הני מינערן. אותן שלא יישלו כל נורן אין ממחרות לירקב: היינו דכפיצו. הטובות ירל פן ירקבו אף הצמורים הנלקים נאחזין למיתה פן יחטאו: אדזוט. צעודו צמור: אי צעי האי מרנן. להיות הולך צדך טובים הוי חיי: מצטע צנצויו הוה. רבי אלכסנדר היה ממיר צו שלא היה מן הקדושים וכתבי וטוב לא היה לרשע ולא יאריך ימים כלל אשר אינו ירל מלפני האלהים (קהלת ח) ומניא צמסכת קדושין (דף לג:) מורא זו איני יודע מהו כשהוא אומר והדרת פני זקן ויראת מאלהין (ויקרא יט) הוי אומר מורא זו כבוד חכמים: קלות כחמורו. עושקי שר שר כמחלפים ומכשפים: ומטי גר. צהאי קרע כתיב: ולא יראונו. ובהא קרע כתיב: כי אם כל מעשה האלהים יציא במשפט על כל נעלם. ואף על הנעלמות ממנו שעשה שוגג הוא מציאו במשפט: על כל אפי' דבר מועט צמסע: ונמאס. קזה דעת חזירו דכר: מאי אס. טוב. דמשמע אף על הטובה מציאו במשפט: שאינו מוחסין. שאינו מנוקד מן החלל ומן הגדין האסורים: צערצי צמסות. שמתוך שממחרין לעשות זכרי שבת אינן נותנין לז אס מנוקד הוא: זרות סמוכות זו לזו. לשון וכעתה לרמה (שמואל א ה) שתי נשים יחד: יצורא ועקרבא. יקטיב הני משום דלמרינן צמסכת ע"ז צפרק אין מעמידין (דף סג:) חמימי לעקרבא וקירי ליצורא וחילופא סכמא הלך היא דנכמיה יצורא ועקרבא נעשות זרות זו לזו דלית ליה תקנתא לא בקריי דקשה לעקרבא ולא בחמימי דקשה ליצורא: זה הממלא מעט לעני צעור דוחקו. אלעיל קאי אס טוב ואס רע הרגיל להמלא דקדמו לעני צעור דוחקו ולא קודם שעת הדחק שיכול לנקט מונומיו ולקנותו צעור הזול: לעללא. לקנות התפוצה (דמטרס ועללת ארעא (ויקרא כג:) לפליסא. להפסד ולאיבוד קן שמעתי. ולי נראה לקנות צעור הדחק מוון שהוא מולה צקלו כדלמר מר (פסחים דף ק"א:) תלא סילמא תלא מווי תלא צציתא קשה לענייתא: אינו

הכל חייבין פרק ראשון חגיגה

ה.

מוסיפנא לו והוה חלופיה. יש להקשות לרצי עקיבא דלית ליה צמילא החולץ (יבמות דף ג. וס) משלו הוסיפו לו לחקיהו ולית ליה זכה מוסיפין לו הא משמע הכא דמוסיפין לו ז"ע: מבצע בברותיו הוה. וכן איכא למימר צהאי דפ"ק דצנת

(דף יג:) צאלח שמת והיתה אשתו מולכת תפילו צצית המדרש אמרה כתיב כי היא חייך ואורך ימין צעלי שקרא הרבה ושנה הרבה היכי מת צחלי ימיו ולא השינו לה דבר ולא היו אומרים מהני הוה דצקדושו לא יאמין (י) לא נמי לא היה תשובה נחת: הא יראוני מוחליין. גדי עושק שר שר כתיב דהוה * ליה לא תעשה ופליגא [א] דרצי ישמעאל צפרק צמלא דיומא (דף סו.) דלמר תשובה מולה ויושיו מכפר ואיכא צריימא אחרת דלמר על עשה ולא תעשה תשובה מכפרת (י) ועוד יש לחלק בין עניני תשובה יש שז מוחליין לו מיד ויש שז דמוחלין לו אצל לא מחילה גמורה ועדיין יש עונש ואותו עונש מולין והא דלמרינן צצצעות (דף יג:) וס) מעזר על מלות עשה וממחרת לא זו משע עד שמוחלין לו היינו מחילה גמורה ואס שז בכל לזו ע"י יסורין יתכפרו לו עונותיו: שנעשיות צרות זו לזו בגון ייבורא ועקרבא.

פר"ת רפואה לנשיכה זו קשה לנשיכה זו וכן למרינן ריש פרק צ' דע"י (דף נח:) חמימי לעקרבא קירי ליצורא: זה הממציא מעות לעני בשעת דוחקו. פרש"י דקאי אלעיל אס טוב ואס רע שממתי' לו עד שעמ היוקר וממלא קונה ציוקר לתלתא לקנות פת לפי שעה כמו שקונו צקלו כדלמרינן תלא לסילמי תלא למוויה וקשיא לר"ת חדא למא (ק) נקט כולי האי ואפסקיה צציק קרע והיה כי תמלאן אותו רעות רצות ולרות ועוד דלמרינן המלוה לעני צעור דוחקו עליו דלמר אז תקרא וכו' יענה (ישיעיה נח) צפרק צצא על יצמתו (יבמות דף סג. וס) מיהו הסם מחלק הריצין צין מלוה לממלא עוד דנקט הע"ס מילתא דלא שכי' תלמות הלחם דלמר צערצי פסחים (דף ק"א:) וס) תלאי צציתא קשי לענייתא ומפרש ר"ת לרות רצות ורעות וכו' הממלא מעות לעני צעור דוחקו כגון שחפסו המושל וצא זה ולמר לו שילוח לו מעות על קרקעותיו ואס לא היה זה צא המושל היה מיקל כפדיונו לפי שהוא דחוק ועני זוי לעללתא לא שכי' אס היה רוצה לקנות תפוצה להאכילו לצימו אין (י) מויליין לו מעות לתלתא כמו תלא וצין (צ"ב דף נח:) כשדוחקין אותו למכור משלו לתלות כדי שיפעה עלמו נוע"ע מוס' סנהדרין דף עו: ד"ה והמולין:

שדר

בא נושה בו בכל יום היינו דאמרי אינשי זוזא לחוליתא לא שכיח תבואה אינו מצוי ולמי שתולין אותו הנוגשים מצוי. כתב והסתרינו פני מהם והיה לאמור רב כל שאין בו הסתרינו פני מהם כלומר שהתפלל (ס) ואין נענה אין בו והיה לאכול כלומר שמענישין אותו

אינו

בא נושה בו בכל יום היינו דאמרי אינשי זוזא לחוליתא לא שכיח תבואה אינו מצוי ולמי שתולין אותו הנוגשים מצוי. כתב והסתרינו פני מהם והיה לאמור רב כל שאין בו הסתרינו פני מהם כלומר שהתפלל (ס) ואין נענה אין בו והיה לאכול כלומר שמענישין אותו

תורה אור השלם

1. דור הלך דור בא והארץ לעולם עמדה: קהלת א ד
2. יראמו יי אל השטן? השקמו לבך אל עבדי איוב כי אין כבודו בראך איש תם וישר ירא אלהים וקר מרע ועדנו מחזיק בחמתו וחסיגני בו לבבלעו חסם:
3. הן בקדושו לא יאמין ושמא לא זכו בעיניו:
4. קרבתי אל כל משפט ויהייתי עד ממחרת במכשפים ובמנאפים ובנשבעים לקרובעשקי שר שר שר אלמנה יתום ומטי גר ולא יראוני אמר יי צבאות:
5. בי את כל מעשה האלהים יבא במשפט על כל נקלם אם טוב ואם רע: קהלת יב ד
6. והיה כי תמצאן אתו רעות רבות וצרות ונענתה השקיה הזאת לקויו לעד כי לא תשכח מפיו ירעו כי ידעתי את יצרו אשר הוא עשה דמים בטרם אביאנו אל הארץ אשר נשבעתי: דברים לא כא
7. והיה אפי' בו יום ההוא ונבוכים יוהסרתרי פני מהם והיה לאכול ומצאנו רעות רבות וצרות ואמר ביום ההוא הלא על פי אין אלהי בקרבך מציאנו רעות האלה: דברים לא יז

רבינו חננאל (המשך)

ששקל הקלות עושק שר שר ויכרא בו הקשו למנאן לאכשר ר"ל אמר ומטה גר ומטי גר כתיב כלומר כאלו מטה דין של מעלה וכל העושה דבר ומתחשט בו מוחלין לו שנאמר ולא יראוני הא יראוני אני מוחל להם. כי את כל מעשה האלהים יבא במשפט על כל נעלם. והיה ר' יוחנן אומר עבד שרבו שוקל שגגות כדונות תקנה יש של על כל נעלם זה שהורג כינה לפני חבירו ונמאס אם טוב ואס רע כלומר אפילו רצה לעשות טוב ועלה בידו רע כגון שנתן צדקה לעני בפרהסיא שנמצא מביישר ר' שילא אמר הנותן צדקה לאשה בסתר ומיית לה חשדא אמר זה המשגר לאשתו בשר בע"ש שאינו מחותן אלא אי קנה ליה בגווא ובהמנותא (ס) כראב רב חסדא: והיה כי תמצאן אותו רעות רבות וצרות. אמר רב רעות שנעשות צרות זו לזו כגון ידבורא ועקרבא כגון שפעצא ידבורא ועקרבא ביחד לאדם מי שעקצו עקב [אינו] רוצה דברים קרים נמצא המויל לאחד מויל לאחד. שמואל אמר זה הממציא מעות לעני בשעה שהנוגשים עליו מלוה אותו הנוגשים באין ולקוחין אותו המון שהלוהו וכי משלקי הוא

בא נושה בו בכל יום היינו דאמרי אינשי זוזא לחוליתא לא שכיח תבואה אינו מצוי ולמי שתולין אותו הנוגשים מצוי. כתב והסתרינו פני מהם והיה לאמור רב כל שאין בו הסתרינו פני מהם כלומר שהתפלל (ס) ואין נענה אין בו והיה לאכול כלומר שמענישין אותו